

**Verslag Commissie Ruimtelijke ordening, Landelijk gebied en Wonen
op 2 december 2015**

PS2015-781

Voorzitter : P. van 't Hoog (p.vthoog@gmail.com; tel. 06-5206 1351)
Secretaris : G.L. Buevink (g.buevink@gelderland.nl; tel. 026-359 9154)

1. Opening en mededelingen

2. Spreekrecht

Dhr. Teunissen uit Eerbeek en dhr. Kok uit Bronkhorst spreken in (zie bijlage)

3. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvraag

Het debatverzoek GroenLinks over burgerinitiatief Aviko wordt aan de agenda toegevoegd.

Het debatverzoek van de PvdDieren over pachtgronden wordt gesteund door GroenLinks, SP, PvdDieren en PVV.

De meerderheid van de commissie (50+, CDA, CU, PvdA, SGP, VVD, D66) vindt het onderwerp meer geschikt als rondvraag en niet als debatverzoek. De PvdDieren wil echter in debat kunnen gaan met de commissie als de antwoorden op de vragen niet bevredigend zijn. Het debatverzoek wordt niet aan de agenda toegevoegd.

4. Vaststelling van het verslag van de vergadering op 28 oktober 2015 (PS2015-728) en van de hoorzitting op 21 oktober 2015 (PS2015-659)

Het verslag van 28 oktober 2015 wordt vastgesteld met de volgende aanpassing:

"De PvdDieren is tegen verkleining van de beschermingsgebieden, de periode van 25 jaar is tekort en gewasbeschermingsgebieden zouden in heel Gelderland verboden moeten zijn."

te wijzigen in:

"De PvdDieren is tegen verkleining van de beschermingsgebieden, de periode van 25 jaar is te kort en giftige gewasbeschermingsmiddelen zouden in heel Gelderland verboden moeten zijn. Zie de recente berichten over te hoge concentraties chemicaliën in het grondwater."

5. Verdeelnotitie SteenGoed Benutten oktober 2015 (PS2015-690)

aanwezig: Elbers (VVD), Meerburg (VVD), van Baak (CDA), Dijkstra (CDA), van Steenbrugge-Spiering (CDA), Hellegers (D66) Kanis (D66), van Dijk (SP), Kusters (SP), Hedin (PvdA), Jeurink (PvdA), Scheers (PVV), Straver (PVV), Vreugdenhil (ChristenUnie), Van den Brink (CU) Klein (SGP), Van de Weerd (SGP), Maouche (GroenLinks) Verheul (GroenLinks), Van der Veer (PvdDieren), Bakkers (50PLUS), gedeputeerde Van Dijk en gedeputeerde Meijers

De **SP** vraagt waarom bij drie projecten expliciet duurzaamheidsmaatregelen worden genoemd. Dit zou bij alle projecten een criterium moeten zijn.

Het **CDA** is blij met de continuering van het programma.

De **SGP** vraagt welke projecten niet doorgaan zonder provinciale bijdrage.

De **PvdA** vraagt in hoeverre gewerkt wordt aan ondersteuning van kennisdeling. Hoe wordt i.h.a. meer invulling gegeven aan de regisseursrol van de provincie.

Gedeputeerde Meijers antwoordt dat de bijdrage van de provincie voor elk project het laatste zetje is. Geen van de projecten zou door zijn gegaan zonder provinciale steun.

Als gemeenten vragen om meedenken, krijgen ze ondersteuning. Bij de Voorjaarsnota 2016 zal de ondersteuning rond grootschalige ontwikkelingen als bedrijventerreinen worden voorgelegd aan PS.

In antwoord op de SP en vragen van D66 en GroenLinks in tweede termijn over het duurzaamheidscriterium antwoordt gedeputeerde Meijers dat duurzaamheid onderdeel is van het programma: als je iets kwalitatief goeds toevoegt aan een gebied, werk je aan duurzaamheid. Duurzaamheid is meer dan energetische duurzaamheid. Maar ook energetische duurzaamheid maakt er onderdeel van uit. Waar projecten er heel bijzonder

uitspringen laten we dat zien en benoemen we het apart.
De **voorzitter** constateert na inventarisatie dat het voorstel als stemstuk naar PS gaat.

6. **Regeling SteenGoed Benutten (PS2015-718)**

[aanwezig: zie agendapunt 5](#)

De **VVD** is blij met de vertaling van de motie om snel tot huisvesting van statushouders te komen. De VVD is bezorgd over het effect op de contingenten in de toekomst. Als later de tijdelijke huisvesting wordt ingezet voor andere woningzoekenden dan statushouders, gaat het dan alsnog ten koste van het contingent? De VVD steunt het voorstel, maar wil het programma Steengoed benutten niet verder uithollen door in de toekomst daaruit geld beschikbaar te stellen voor zaken als het voorliggende voorstel

De **PvdDieren** vraagt of er tijdelijke bestemmingsplanwijzigingen nodig zijn en waarom de gedeputeerde in de vorige vergadering geen melding heeft gemaakt van het gedoogbesluit Heumensoord.

D66 is blij met de snelle uitvoering van een deel van de motie. D66 vraagt of gemeenten signalen geven dat een afwijkende regeling nodig is, of binnen het reguliere programma kan worden voldaan aan de behoefte voor huisvesting statushouders, welk effect met € 1 miljoen kan worden bereikt en constateert dat het onderdeel van de motie over integratie van statushouders nog niet is uitgevoerd.

De **SP** sluit zich aan bij de opmerkingen en vragen van D66 en vraagt daarnaast of GS specifieke projecten op het oog hebben.

De **ChristenUnie** steunt het voorstel en mocht blijken dat meer geld nodig is, dan moet daar een creatieve oplossing voor worden gevonden.

De **PvdA** vraagt of het voldoende is. Kan de provincie de samenwerking in de regio's beter laten verlopen en gaat de provincie actief langs bij gemeenten?

De **PVV** is het er niet mee eens dat € 1 miljoen wordt besteed aan huisvesting van statushouders, terwijl de woningmarkt stagneert en er enorme wachtlijsten zijn.

Gedeputeerde Meijers dankt voor de steun en goede suggesties. Met de regeling kunnen woningbouwprojecten, tijdelijke huisvesting en transitie worden versneld. Dat is van belang voor de hele woningmarkt, waarin op dit moment druk staat op het sociale huursegment. Wat als de tijdelijkheid voorbij is?: de woningbehoefte wordt regelmatig onderzocht. In de toekomst moet blijken of de tijdelijke grote behoefte een structurele behoefte is. Als dat zo is wordt dat in de cijfers van dat moment verwerkt. Er komt volgende week een statenbrief die ingaat op hoe de extra woningbehoefte zich vertaalt in extra bouw.

Ze weet niet of bestemmingsplanwijzigingen nodig zijn. Er zijn projecten in voorbereiding, maar ze heeft nog geen voorstellen daartoe gezien.

Ze heeft ooit gezegd dat het zou kunnen dat GS een gedoogbesluit moeten nemen over Heumensoord. Bovendien krijgen PS onmiddellijk de beschikking over de stukken die GS vaststellen. De regeling voorziet ook in de behoefte aan procesondersteuning van gemeenten. Op dit moment wordt bekeken hoe de landelijke en provinciale regeling elkaar kunnen versterken. Inpassing in de regeling Steengoed benutten is moeilijk, daarom is de nu voorgelegde regeling een aanvulling daarop. Ze verwacht dat met € 1 miljoen veel projecten van de grond getrokken kunnen worden. Of het genoeg is moet de toekomst uitwijzen. Ze stelt voor om over een aantal maanden te rapporteren.

Over bijdragen van de provincie aan onderwijs en arbeidsmarkt wordt nu voorwerk verricht. Verder is aan Foodvalley te bekijken of ze iets kunnen ihkv participatie. Ook Apeldoorn neemt initiatieven.

De **PvdA** blijft bezorgd over de gemeenten die niets van zich laten horen.

De **VVD** is blij met de snelle updates van woningbehoeftes. Dat neemt een deel van de bezwaren van de VVD tegen woningcontingenten weg.

Gedeputeerde Meijers meldt dat aan alle gemeenten een brief is gestuurd. Ze hebben de afgelopen maanden een grote prestatie verricht. Desondanks raken de gemeenten verder achter, omdat er veel behoefte is en er tegelijkertijd weinig doorstroming is. Ze zoekt ook naar manieren om in de regio's elkaar te helpen. Ze hoopt met BZK afspraken te maken over regionale verevening.

De **voorzitter** constateert dat het voorstel als stemstuk naar PS kan.

7. **Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Projectbureau Herstructurering Tuinbouw Bommelerwaard (PS2015-713)**

[aanwezig: zie agendapunt 5](#)

De **VVD** vraagt m.b.t. de zekerheidsstelling naar het risico voor de provincie.
De **PVV** vraagt wat de kosten en bevoegdheden van het duurzaamheidsplatform zijn en waarom het kostenverhaal eruit gehaald is.
De **ChristenUnie** sluit zich aan bij de **VVD** en is benieuwd hoe de uitspraak van de Raad van State zal uitvallen.

Gedeputeerde Van Dijk vindt het jammer dat dit voorstel in deze commissie wordt besproken, want de vraag over het risico voor de provincie kan hij niet beantwoorden. Hij geeft geen enkele voorspelling over de uitspraak van de Raad van State. Het duurzaamheidsplatform heeft geen besluitbevoegdheid en de kosten zijn voor het PHTB. Het kostenverhaal is bij de tijdelijke projectorganisatie ondergebracht.
De **voorzitter** constateert dat het voorstel een hamerstuk wordt.

8. Vervolgproject 'Vruchtbare Kringloop Achterhoek' (PS2015-695)

[aanwezig: zie agendapunt 5](#)

GroenLinks juicht de ambitie toe, maar vraagt de natuurorganisaties uit te nodigen om mee te denken. Verder sluit **GroenLinks** zich aan bij het commentaar van de **GNMF** (ontbreken grondgebondenheid, stoppen schaalvergroting, vasthouden aan familiebedrijven, minimaliseren/uitbannen bestrijdingsmiddelen, toename beweiding, verbetering biodiversiteit en verbetering weidevogelbeheer) en vraagt **GS** dat mee te nemen.

De **SP** sluit zich hierbij aan. De provincie draagt bij en dan mag je als provincie nadrukkelijk het belang van duurzaamheid bij de deelnemers neerleggen.

D66 vindt dat de opzet past bij de bestuursstijl en vraagt of er budget is voor initiatieven in andere regio's.

De **PvdDieren** wijst erop dat de biologische sector al heel veel doet. Wat doet de provincie om die sector te ondersteunen? Verder vraagt hij of de organisaties bijdragen in natura, dwz in uren. Welk uurtarief wordt gehanteerd?

De **SGP** vraagt of de organisaties het niet zelf kunnen betalen, waardoor het geld voor spin off in de rest van Gelderland zou kunnen worden benut.

De **VVD** mist samenwerking met onderwijs- en kennisinstellingen. Het project moet daarop geëvalueerd worden.

De **PvdA** vraagt of de biologische sector wordt betrokken, dat zijn de voorlopers. Verder zou er bij kringlooplandbouw geen sprake mogen zijn van een mestoverschot. Wordt ook gekeken waar het voer vandaan komt? Wordt zichtbaar dat er sprake is van een echte kringloop op een bedrijf?

De **ChristenUnie** vraagt wat de belangrijkste uitdaging is en vraagt het afbouwen van de bijdrage nader te concretiseren.

Het **CDA** ziet dat alle partijen zich willen inzetten voor een vervolg. Dat kan ook als voorbeeld dienen voor andere regio's. Voor het **CDA** zijn breed draagvlak en het oog op de toekomst de belangrijkste ingrediënten. Het **CDA** ziet uit naar de hopelijk positieve evaluatie.

50PLUS hoopt dat de evaluatie positief uitpakt en zal dan uitbreiding van het project steunen.

Gedeputeerde Van Dijk antwoordt dat het project navolging krijgt in Overijssel en Noord-Nederland. Hij is bereid ermee door te gaan, maar wil wel afbouwen, want de deelnemende ondernemers halen er voordeel uit. Als in andere regio's soortgelijke initiatieven ontstaan, zal er geen provinciale bijdrage zijn, want het innovatieve karakter is eraf. Het moet dan door de markt gedragen worden.

Het is een particulier initiatief. Het verbreden van de betrokkenen naar natuurorganisaties is dus niet aan de provincie. Ook bewoners zijn er niet bij betrokken. Zij betalen niet mee en dat geldt voor de betrokken partijen wel. Hij zal het geluid uit de commissie doorgeven, maar zal het niet afdwingen.

De **WUR** begeleidt het project en ook het **HBO** en **AOC's** zullen er nauw bij betrokken worden, maar dat gebeurt vaak pas als er sprake is van bewezen technieken, die in het reguliere onderwijs kunnen worden opgenomen.

Als belangrijkste uitdaging ziet hij de verbreding van de deelnemers, want de markt zal het moeten oppakken op hopelijk veel bredere wijze.

Je kunt niet verwachten dat ook even alle andere problemen die spelen op het terrein van duurzaamheid in de sector worden meegenomen. Dit hoort veel meer bij het plussenbeleid. Hij is blij als de bestaande doelstelling wordt gehaald.

De inzet van organisaties bestaat uit loonkosten, dat zijn niet hoge uurtarieven.

De **voorzitter** constateert dat het als bespreekstuk naar PS gaat.

9. Het Gelders Plussen Systeem; uitwerking van het omgevingsbeleid (PS2015-606)

[aanwezig: zie agendapunt 5](#)

De VVD ziet dat met het plussenbeleid broodnodige ruimte wordt gegeven aan bedrijven. Voor de VVD is de kern loslaten. Decentraal is in de lead. De VVD wil de regio Foodvalley en op termijn ook de andere regio's de ruimte bieden om te kijken of de menukaart werkt. De VVD stelt gebiedspilots voor met een evaluatiemoment na twee jaar. Tot dat moment moet de methodiek alleen gelden voor de niet-grondgebonden veehouderij. Over de eisen die aan de ondernemer moet vooraf duidelijkheid zijn. De pilots moeten worden geëvalueerd op rechtszekerheid (geen beperking bestaande rechten) en snelheid van vergunningverlening. De financiering van het plussensysteem is lastig voor jonge ondernemers. De VVD stelt voor de gelden voor flankerend beleid daarvoor in te zetten. Het **CDA** staat van harte achter kwaliteit voor kwantiteit. Ook ziet het CDA duurzame ontwikkeling, het optimaal benutten van betrokkenheid van de burger en ondernemers komen voldoende terug in de statenbrief. Het CDA zal steeds meer de maatlat leggen bij zuinig zijn op de omgeving, terwijl er ook ruimte moet zijn voor de ondernemers waardoor zij de dragers van het landschap kunnen blijven. Het CDA vraagt of afschaffing van het bouwblokregime nu voldoende is ondervangen door nieuwe spelregels. De passage over juridische houdbaarheid is nog erg open. Het plussenbeleid gaat velen aan, vanwege het effect van de niet-grondgebonden veehouderij op de omgeving. Daarom moet de verdere invulling plaatsvinden in co-creatie en met ruimte voor innovatie en duurzaamheid als centraal thema. M.b.t. de vragen die aan de commissie worden gesteld:

Ad 1: het CDA onderschrijft de regionale aanpak

Ad 2: voorlopig steun, maar als het betrekken van andere sectoren nodig, kansrijk of wenselijk lijkt, dan moeten we dat ook aandurven.

Ad 3: een ruim overgangsrecht is verstandig. Het CDA mist wel de drive om het groter te maken. Hoe verhoudt die voorzichtigheid zich met de te behalen doelen.

Ad 4: er is gekozen voor vier thema's, maar zijn dierenwelzijn en volksgezondheid al niet in belangrijke mate nationaal dan wel Europees geregeld.

De ruimte voor maatwerk spreekt aan, maar hoe zit het met de juridische houdbaarheid als er verschillen tussen regio's zijn.

Ad 5: de vraag wanneer de ondernemer voldoende plussen biedt is voor het CDA nog lang niet beantwoord. Ook hier speelt de vraag of het juridisch houdbaar is. Wel nodigt het CDA het college uit vooral te kiezen voor innovatieve plussen en daarvoor de ruimte nemen.

D66 vindt het mooi dat de dialoog met de omgeving de norm wordt. Ook is positief dat de boer zijn groei moet verdienen. M.b.t. de vragen:

Ad 1: D66 kiest voor de regionale aanpak.

Ad 2: of het plussensysteem voor meer doelgroepen moet gelden, moet per regio worden opgelost

Ad 3/4: sluit waar mogelijk aan bij de maatschappelijke ladder voor duurzame veehouderij (MDV).

D66 heeft zorg over de volksgezondheid. Dat moet niet worden geregeld via het plussensysteem. Volksgezondheid moet geborgd zijn. Verder heeft D66 zorg over het mogelijk verdwijnen van dierrechten. Als we nu aan individuele bedrijven gelegenheid geven te groeien en zostraks ook nog de sector in zijn geheel, dan belanden we in een ongewenste situatie. D66 ondersteunt de vraag van Foodvalley om pilots te kunnen doen.

Ad 5: 8 % lijkt een redelijk percentage en het stellen van een percentage lijkt onontkoombaar, maar daarmee wordt toch weer een kwantitatief element binnengehaald.

D66 vindt dat de transitie van de landbouw niet voltooid is met het plussenbeleid. Het is een stap in de goede richting. De landbouw moet langzaam maar zeker circulair worden.

De SP brengt het volgende in:

Ad 1: de maatregelen moeten eenduidig zijn en eenvoudig te controleren. Maak maatwerk mogelijk. Wel dreigt rechtsongelijkheid als er decentraal teveel beleidsruimte is. Dit moet goed worden afgestemd tussen overheden. De investeringen moeten terugverdiend kunnen worden. Er moet dus nu al worden geanticipeerd op het vervallen van dierrechten.

Ad 2: ook de grondgebonden veehouderij, mogelijk zelfs alle bedrijven in het buitengebied.

Ad 3: benut de ervaring met de Brabantse zorgvuldigheidsscore veehouderij en pas het plussensysteem toe binnen de bestaande bouwblokgrootte van maximaal 1,5 hectare.

Ad 4: de MDV is een goede basis, maar niet voldoende. Betrek de WUR bij de ontwikkeling van het plussensysteem en waar mogelijk de ROC's. GNMF en GGD doen goede

voorstellen voor extra bovenwettelijke maatregelen. De SP denkt bij aanvullende maatregelen die nog niet genoemd zijn aan onder meer asbestsaneringsmaatregelen. Voor de SP zijn er bovenwettelijke maatregelen waar de ondernemer niet onderuit kan en extra bovenwettelijke maatregelen waaruit een keuze kan worden gemaakt, bijvoorbeeld maatregelen ten behoeve van natuur. Aan draagvlak, milieu, dierenwelzijn en volksgezondheid kan niet worden getornd. Dat moet 100% in orde zijn. Ervaring met pilots kan hieraan richting geven.

Ad 5: de SP sluit zich aan bij de aanbeveling van GNMF. Maatwerk is belangrijk, omdat er veel situaties zijn, waar niet met beleid op hoofdlijnen op ingespeeld kan worden.

De SP vraagt een reactie op de bezorgdheid van GNMF over PAS en vraagt of GS openstaan voor het toepassen van de Crisis- en herstelwet.

De **PvdA** vindt dat ruimtelijke kwaliteit moet gelden voor alle bedrijven en, gezien de ontwikkelingen, kan de melkveehouderij niet buiten het plussensysteem blijven. De PvdA onderstreept de positie van omwonenden. Een gelijk speelveld is daarvoor noodzakelijk. Wat de mogelijkheden zijn, kan per locatie en type bedrijf verschillen. Belangrijk is dat een hogere overheid blijft meekijken en ingrijpt als dan nodig is.

De PvdA vraagt zich af hoe je kunt voorkomen dat het een wassen neus beleid wordt. De PvdA zou graag zien dat een paar casus onder de loep worden genomen, waar nu al zorgen over zijn. Dan kan het plussensysteem in de praktijk worden uitgetest. De PvdA is bereid het bouwblok grootte los te laten onder de conditie nee, tenzij: Als milieu, landschap en omgeving erop vooruitgaan en het juridisch kader helder is.

De PvdA vindt dat er teveel aandacht is voor het ruimte bieden aan grootschaligheid. Wat zijn de gevolgen van mega-bedrijven voor de omliggende bedrijven. Hoe behoud je diversiteit. Op welke wijze faciliteren we verbreding in plaats van vergroting. De PvdA vraagt een notitie daarover. De PvdA wil het plussensysteem ook toepassen op grondgebonden bedrijven en andere bedrijven die grote gebouwen hebben. Belangrijk is dat wordt gekeken naar de leefbaarheid en de toekomst van het gebied.

De **PVV** vindt, buiten de 8% investering, de plussen niet objectief en denkt dat het juridisch moeilijk te handhaven zal zijn. De PVV is niet voor bovenwettelijke eisen.

De **ChristenUnie** wil ruimte bieden en duidelijkheid verschaffen. Wanneer sprake is van maatwerk en kwaliteit kan ruimte voor uitbreiding worden gegeven. Ruimte bieden gaat ook over de vraag hoe we het plussensysteem toepassen. Dan moet er een nadrukkelijke rol voor de regio zijn. Op het gebied van duidelijkheid is er nog het nodige te doen. De provincie geeft duidelijke kaders voor de regio's, waarbinnen de regio's verder het beleid vorm geven. Dan moeten we op provinciaal niveau vastleggen wat we belangrijk vinden, door basisplussen vast te leggen: op duurzaamheid, op het proces, aan de voorkant de belanghebbenden betrekken, door de te verdienen uitbreiding aan een maximum te verbinden. De regio's moeten aan het werk gezet worden. Het college stelt voor een financiële maat te stellen, maar het moet gaan om wat het oplevert, niet om de input. Kan de provincie iets met de Brabantse certificering op grond van kwaliteit?

Met de invulling door de regio's geeft de provincie iets uit handen, maar daarmee zijn al goede ervaringen opgedaan bij de omgevingsvisie.

De **SGP** ziet het plussenbeleid als uitdaging en kans. Het is wel wennen aan een nieuwe werkwijze. Ideeën over de maakbare samenleving moeten losgelaten worden.

Het is belangrijk dat maatwerk per regio mogelijk is. De thematiek en het tempo verschilt per regio. Een regionaal kader moet er echter wel zijn, voordat we de ruimte bieden. Hoe je met de grondgebonden landbouw omgaat is nog geen uitgemaakte zaak. Als een regio goede redenen heeft om het erin te brengen moet dat kunnen.

De SGP wil bestaande rechten respecteren. De thema's moeten per regio kunnen verschillen en het mogen meer dan vier thema's worden, want dat geeft de ondernemer in overleg met de omgeving meer keuzemogelijkheden. Niet duidelijk is of 8% voldoende is, maar dat is geen doel op zich. De effecten moeten worden beoordeeld. De SGP wil Foodvalley de ruimte geven voor botsproeven. De provincie kan het instrumentarium aanreiken, maar de SGP wil bij de invulling zoveel mogelijk ruimte laten bij de regio's.

GroenLinks vindt niet dat met het plussenbeleid een toekomstbestendige sector wordt gecreëerd, maar alle ruimte wordt gegeven voor verregaande intensivering en schaalvergroting. GroenLinks is faliekant tegen allebei. We moeten niet de bouwblokken loslaten, maar de plussen gebruiken binnen het bestaande bouwblok. GroenLinks onderschrijft de doelen die worden geschetst in de statenbrief, maar verdere intensivering is niet de manier om die te bereiken.

GroenLinks deelt de zorgen van GNMF. Wat doen we als in 2018 de dierenrechten vervallen. GroenLinks is bang dat het plussensysteem netto een slechter resultaat oplevert. Verder pleit GroenLinks voor eisen op het gebied van volksgezondheid en een gelijk speelveld tussen ondernemer en omwonenden door ondersteuning van omwonenden te faciliteren. De grondgebonden veehouderij en niet-agrarisch ruimtegebruik moet en ook onder het plussenbeleid vallen. Stel een hard plafond, zodat de groei wordt beperkt en kies voor extensieve veeteelt. Voorkom dat maatwerk willekeurig wordt, behoud een vorm van provinciale regie.

De **PvdDieren** sluit zich aan bij GroenLinks en vult aan:

Wat is het economisch perspectief van bedrijven? Bedrijven kunnen niet blijven uitbreiden om te overleven. Er moet worden gekozen voor kwaliteit, meer dierenwelzijn en een beter product. Het LEI heeft daar veel onderzoek naar gedaan, maar blijkbaar niet voor Gelderland. Verder heeft hij behoefte aan het juridische rapport, want er liggen nog veel vragen. Als we iets voor dierenwelzijn willen doen moeten we biologische bedrijven en bedrijven die drie sterren hebben van de Dierenbescherming stimuleren en niet de reguliere sector.

Ad 1: Dierenwelzijn is de belangrijkste plus en moet samen met volksgezondheid op provinciaal niveau worden ingevuld.

Ad 2: Ook de grondgebonden veehouderij moet onder het plussenbeleid vallen.

Ad 3: Het zou om alle uitbreidingen moeten gaan

Ad 4: dierenwelzijn, drie sterren, weidegang en uitloop

Ad 5: Voldoende plussen betekent biologisch of drie sterren

50PLUS heeft zijn twijfels over het project en heeft zorg over de gezondheid van mens en dier bij de bouw van megastallen. 50PLUS sluit zich aan bij het standpunt van de GGD. Hij vraagt hoe de handhaving gestalte wordt gegeven en waarom nu pas de burgers worden geraadpleegd en vraagt dit bij toekomstige grote projecten al in de beginfase te betrekken.

Gedeputeerde Van Dijk vindt het een spannend traject. Het amendement van GroenLinks en CDA wilde een kwalitatief alternatief voor de bouwblokmaten. Dit amendement vond brede ondersteuning. Het college wilde destijds meteen van de bouwblokmaten afstappen en gaandeweg iets nieuws ontwikkelen, maar de Staten wilden dat niet.

Er zijn verschillende partijen aan het werk geweest, Foodvalley, Achterhoek, LTO. Op basis daarvan heeft GS de statenbrief aan PS voorgelegd.

Op het moment dat we iets willen doen in het ruimtelijke ordening traject, moet het een duidelijke ruimtelijke dimensie hebben. Je kunt bijvoorbeeld niet iets regelen over antibioticagebruik in het RO-traject. Er wordt op veel plaatsen geëxperimenteerd. De Raad van State blijkt daar echter met regelmaat iets van te vinden. Dat betekent dat wat we invoeren juridisch overeind moet blijven. De juridische toets is nog niet klaar.

Hij neemt van de discussie mee dat vrijwel iedereen het belang van de dialoog onderschrijft. Dat moet echter nog wel goed neergezet worden, maar het is een cruciaal element. Over andere aspecten hoort hij verschillende geluiden. Hij is het ermee eens dat volksgezondheid een landelijke aangelegenheid is, maar op dit moment is er nog onvoldoende wetenschappelijke onderbouwing voor wetgeving. Op het gebied van dierenwelzijn, landschappelijke inpassing en milieu zijn er al mooie voorbeelden van grote bedrijven, met een groot bouwblok.

Wanneer de ondernemer voldoende heeft gedaan weet hij ook nog niet. Hier staan maatwerk en rechtszekerheid op gespannen voet staan. Als je wilt inspelen op de lokale situatie zal steeds meer de bewijsvoering bij de ondernemer komen te liggen. De ondernemer kan dan niet volstaan met het afvinken van een lijstje.

Het is niet zo dat per 1 januari 2016 het bouwblok afgeschaft is.

M.b.t. maatwerk per regio: dit kan in het begin logisch zijn, maar hij wil er voor waken dat een grote lappendeken gaat ontstaan met grote verschillen tussen regio's.

M.b.t. bredere toepassing wil hij erover nadenken om de grondgebonden veehouderij erbij te betrekken, maar niet andere sectoren.

Hij wil met andere partijen nadenken over de juridische vormgeving en dat vrij snel met PS bespreken. Hij wil eind 2016 wel de ruimte bieden aan een regio om ermee aan de slag te gaan. Als het in de omgevingsverordening is opgenomen, moet het daarna nog in bestemmingsplannen worden opgenomen. Hij verwacht dat de eerste omgevingsvergunningen in 2018/ 2019 verleend kunnen worden. Op dat moment is er ook meer duidelijkheid over de Wet dieren en de dierenrechten. IPO wil de dierenrechten niet afschaffen vóór er een ander instrument is.

Hij hoopt in maart/april opnieuw met de commissie te spreken en zodra de juridische toets er is zal PS deze toegezonden krijgen.
De **voorzitter** sluit de beraadslaging.

10. Debatverzoek GroenLinks over burgerinitiatief Aviko

aanwezig: Elbers (VVD), Meerburg (VVD), van Baak (CDA), Dijkstra (CDA), van Steenbrugge-Spiering (CDA), Hellegers (D66) Kanis (D66), van Dijk (SP), Vollebregt (SP), Hedin (PvdA), Jeurink (PvdA), Scheers (PVV), Straver (PVV), Vreugdenhil (ChristenUnie), Van den Brink (CU) Klein (SGP), Van de Weerd (SGP), Maouche (GroenLinks) Verheul (GroenLinks), Van der Veer (PvdDieren), Bakkers (50PLUS), gedeputeerde Van Dijk en gedeputeerde Meijers

Gedeputeerde Meijers antwoordt dat het aan de ondernemer is om een plan te maken. De gemeente is eerst verantwoordelijke voor de ruimtelijke afweging. De provincie is betrokken omdat de provincie de omgevingsvergunning moet verlenen. GS zien het belang van Aviko voor Steenderen, maar zien ook dat veel mensen moeite hebben met een bouwhoogte van 35 meter. De provincie is bereid mee te denken over alternatieven, maar die zijn nu nog niet onderzocht, omdat die vraag nooit gesteld is door Aviko. Uiteindelijk moet het bedrijf zijn eigen keuze maken. De overheid kan iets tegenhouden, maar geen alternatief voorschrijven. De provincie heeft geen ruimtelijk beleid over bouwhoogte. De provincie moet wel een eigen afweging maken over de omgevingsvergunningaanvraag, de ingediende zienswijzen, het advies van de gemeente en eventueel onderzochte alternatieven.

GS zijn bereid met Aviko en gemeente om tafel te gaan, maar dat moeten zij ook willen.

De provincie heeft geen rol om tot een vergelijk te komen, dat wil zeggen het op te lossen.

GroenLinks vraagt of de provincie een kwalitatief oordeel over het plan kan geven.

De **VVD** heeft zich afgevraagd of het beleid van de provincie heeft geleid tot de overstreden bouwhoogte. Gelukkig blijkt dat niet het geval te zijn, maar is het de uitkomst van een economische en energetische rekensom. De VVD trekt dan de conclusie dat de afweging bij de gemeente thuishoort en steunt daarom de terughoudende rol van de gedeputeerde tot nu toe.

De **PvdDieren** vindt het een goede zaak als de omgevingsverordening de regel wordt opgenomen dat de provincie gaat over bouwhoogtes boven 15 meter. Zijns inziens heeft het bedrijf de afgelopen jaren veel kansen laten liggen op milieu- en energiegebied.

D66 vindt dat de voorgestelde bouwhoogte een grote impact heeft op de omgeving. Er lijkt ruimte te zijn voor de provincie om er een punt van te maken, waarna waarschijnlijk alternatieven aan bod kunnen komen. D66 is er daarom voorstander van het plan te blokkeren.

De **SP** vindt dat de gemeente het best kan de afweging kan maken.

Het **CDA** wil niet voor zijn beurt praten. De gemeente moet de afweging maken. Daarna kan GS binnen het bestaand beleid een afweging maken. Het CDA wil dat die procedures gewoon gevolgd worden.

De **ChristenUnie** is ervan overtuigd dat het proces zuiver zal verlopen en dat de provincie niet voor zijn verantwoordelijkheid zal weglopen.

De **PvdA** kijkt met belangstelling uit naar een eventueel alternatief plan. Aviko en gemeente zijn aan zet.

GroenLinks vindt dat de provincie moet waken over de ruimtelijke kwaliteit. Dat betekent dat wij moeten aangeven wat we belangrijk vinden en tegen welke ontwikkelingen we de burgers willen beschermen, net zoals we dat aangeven bij windparken en bedrijventerreinen. GroenLinks hoopt dat de gedeputeerde meer richting wil geven.

Gedeputeerde Meijers benadrukt dat GS wel degelijk een afweging zullen maken, ook over de vraag of er een alternatief is, maar de gemeente heeft daar ook een eigen rol in en moet eigen keuzes maken.

De **voorzitter** sluit de beraadslaging

11. Rondvraag

PvdDieren: vraagt een reactie op de inspraak van dhr. Teunissen.

SP: Is Gedeputeerde Staten het met de SP eens dat er onvoorwaardelijk een Milieu Effect Rapportage moet worden gedaan voor megastal Wichmond, Polweg 6?

De rondvragen worden schriftelijk beantwoord.

- 12. Sluiting**
De voorzitter sluit de vergadering om 21.50 uur.

Arnhem, 10 december 2015, zaaknr. 2015-006708

Vastgesteld op 13 januari 2016

Voorzitter

Secretaris

Afsprakenlijst

7	PS 11-11	I.h.k.v. leefbaarheid zal worden onderzocht hoe het staat met de pinautomaten.	
8	PS 11-11	GS zeggen toe met COA en gemeenten in overleg te gaan over inzet van vluchtelingen bij landschapsonderhoud	
9	PS 11-11	GS zeggen een notitie toe over de megastal Wichmond die basis kan zijn voor een bespreking in de commissie	
10	PS 11-11	GS zullen n.a.v. 15M63 (afspraken met bedrijven over hun ontwikkelingsmogelijkheden in een grondwaterbeschermingsgebied) een voorstel over de pilot en eventueel meerdere pilots, als daarvoor ruimte is, maken en aan de commissie voorleggen. Indien mogelijk wordt ook 15M64 erbij betrokken.	
11			